

ملا ناصر الدين

№14. Цъна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ 110 قىقى 12 قىك

ملا و يابونيا خانى
(Молла в Японии)

АЗЕРБАЙДЖАН. ПАРТІЯ
ГІРДА ВІЗДЕЛОВА
Инш. №

عبدالرشيد: خام، نقدر ترقى ايله شئز — بو او زى آچىق كىزىك لە گەنە سامانلارە
پاتا بىلەيە جىك شئز ...
— Пока будем ходить отчима,
сейд гаджи — всегда будем отстававши ...
— ۋە كىلىمچىلىرىنىڭ

آکیشی ملاظه‌الدین زهله‌مزی آپارده، بر دامن "زنبور" گتوردند او خویا

راخ آپار آپار بوده اونک کهی بر به عمل در

اداره و فائزور
تقلیس، داویدوف کوچوسی نمره ۲۴.
Тифлісъ, Давидовская ул. № 24.
Редакция журнала «МОЛДА-НАСРЭДДИН»
تیفليس ايجون آدریس: تقلیس، ملانص الدین.
Тифлісъ, „Молданасреддинъ“
اعلان قیمتی
قیاق صحیفه دیپیلت ایله بروطراي، اپک، دال صحیفه ده ۷ قیک.
آریس دد بشمک حقی ۳ دانه بدی قیک لک مارقدار.
نخجی ادره مزده ۱۰ قیک، اورگه شهرلرده ۱۲ قیک.

آبونا قیمتی
ناقاژاده و روسيه ده ۱۲ آيلني - ۵ منات
" " " ۶ آيلني - ۳ منات
" " ۳ آيلني - ۱ منات ۶۰ قیک
آجنبی ملکتارده ۱۲ آيلني - ۶ منات
" " ۶ آيلني - ۴ منات.
نخجی ادره مزده ۱۰ قیک، اورگه شهرلرده ۱۲ قیک.

۲۷ ربيع الاول ۱۳۲۷ بازار هفتده بر دفعه چیخان تورک مجموعه سی در. ۹ آبریل ۱۹۰۹

ملا نصر الدین اولمجی، ایکمچی و اوچومجی ایلی نئچ جلدلىش ڪتابلاري و بوش جدلري ساتىلماقددره.
جدلرڭ اوستىنە ملائىكىلى و آدى، مجموعەتك تارىخي قىزىل ورق ايله باسىلوبىر. قىتلرى ادارىدە: اولمجى
ایلی ۵ منات، ایکمچى و اوچومجى ایلی ۶ منات، بوش جلدی ۷۰ قیک، پۇچتا خرجى ايلە: اولمجى
ایلی ۶ منات، ایکمچى و اوچومجى ایلی ۷ منات، بوش جلد ۱ منات.

„Т-во ПРОВОДНИКЪ“

ВЪ РИГѢ

پروفوندیق شركتى

ریغا شهرلە

1888

1897

ڪارخانەلر:

ریزین لەمش پارچالار ر سو گیچیر تېبىن پالنارلار.
«اسىست» و «تالق» دن قايىنلەمش ماللار.
«لينهلواوم»، بىر رەنلىكى «گۈلەي و
پۇرۇقا ايلە آرالانش
ریزیندن، يىنقادن و غىن «قول» لار
ریزينا بولودلارى،
ریزينا داراللارى
ھوا ايلە دولى و غىر جور آقمايمىل شىنلى
لېنقرۇست «لار.
ساختە دەرى لە (گونلە).

ریزین قالوشلارى
كېچە ریزیندن آياق قابارى.
آرابا و بىلۆسىپىش شىنلىرى و حصەلرى.
ریزیندن ماشىا آلتلىرى.
المىكتىرىك ماشىناسى آلتلىرى.
«ابونىت» و بۇينوزدان قايىيامش شىلە.
فوئونغراپى آلتلىرى.
ریزین اوپونچاقلاۋى (إينروشقا) و غالانتىرىنى شىلە.
جراج و حىكىم حېتلىرى.
ايلېكترىق قۇمىسىنى كىنار ايدىن و سودان كىچىرن آلتلىرى.

زاقا فاقازىيادە فابېرىقا آمبارى

تقلیس «سالالق كوجىسىنە» نمره ۴.

Tifliss, Сололакская ул. № 4.

(۱۲) نمرده دابانی چانداخ خالاید:

جواب

صور صفتک پیس، داها پیس در ایشک،
ابو ایشگک، قاب قاجاغک، بیشمیشک،
گیت، گل، اوتور، دور، حرکت، گردنک،
یکجهسی بیکارده، پس نیلهسین؟
بر ایکی عورت، آوب ایولنهسین؟
آی جوا فارتداخ! سکا من بوز کرده؛
سویلهمدیمی: ایلمه مسخره.
بسدر (آی آروات) حایاسیز هیودره
ایلمه بر بونجه شقاوت اره،
أَرَ، به قوونو قوشوده اگلنمهسین?
صیغه معنه ایدوب ایولنهسین؟

آت ایله عورتهه تاپولماز وفا،
یاخشی متلدر: دیوب آتا، بایا،
یکجهه الی اگری، اوژون دیل، یاوأ،
لیت بیره‌لی، سیرکملی، هم بی حیا.
بس بو باشی داشلی کشی دیلنمهسین؟
ایلمهسین صیغه، هم ایولنهسین؟
آی یاتاغان، عقی گودک، سجاهمه.
بی قاناجاق، تنبله و کاهله،
لاع ایلیورسن بو قدر آهله،
فلککده فخر ایلیورسن هله،
چک دیلیکی بر بیله زیلننهسین،
آغزیکی پاک ایله زیلننهسین.
مشدی سزیم قلی

آنچه ریک آیم دابانی چانداخ خالا:
سن نبه دوشیدک بیله قله قالا؟
ایستبور آخاخ اریک عورت آلا؟
ایلمه تشویش اوناء باخدرین فلا
جادویه سالدیر آندی دیلننهسین
تا که سنك اوستیکه ایولنهسین

جوخ قوجالویسان، باخیرام حالکا
دن ده دوشوب برچگک بیالکا
قرخ کشینی قاتالمیسان دالکا
چیونکه چخوب شومه بد فالکا
ایندی زیان بند ایله دیلننهسین،
تا که سنك اوستیکه ایولنهسین.

بنش شاهی ویر، بر دعا یازدیر نالا،
صکره آلیخلا کشینی نوختالا،
دوت یاخاسندان اینله، چالحالا،
گاهادا قباقدنده گهزوپ یورقالا،
تا که سنك آپوستیکه ایولنهسین،
اولماسن آزرده نه دیلننهسین.

داناما ییهوده او بیچاره‌نی،
تازه‌له، سینه‌دکی بیاره‌نی.
قونشوده گورسون صندی ساره‌نی،
ساحلاخان عفرینه‌نی، مکاره‌نی?
ایله‌سون اساک، میلننهسین؟
آخر عمرینده به هلننهسین؟

بالک آغامش، یوق آزعده دیشک،

غوغول

بو آخر و قنلر، جمیع مسلمان غازیتلریندے مسلمان قارداش لارلا آزوزىنه بىر يىلە سوز ساتاشوب: «غوغول».
ایندى مسلمان قارداشلار اوخويوب يىلدىلر كە «غوغول»
بىر مشبور روس يازىچىسىڭ آدى در. يىلدىلر كە بو يازىچى
يۇز ايل بوندان ايرەلى آتادان اولوب، يىلدىلر كە مضحك نويسى
لكىدە بى شخچە بىأبر روسييەدە هله بىر كىس تايلىمپوب، يىلدىلر
كە «غوغولك» خدمتى روس مطبوعاتىنە و روس ملتەنە او درې
دە اولوب كە مرحومك دوغولماغاينىك يۇز ايل لىگىنى روسيي
دە كىندرىدە موزىقلار ايشيدىلار.

ایندىدە منم فىكتىرىم بىر يىلە شئى گلىر: سوز يوخ، كوجىلىرى
جىتابلىنىڭ آچق و مەتالى مقالالرىنىن، عزىز جىتابلىنىڭ شايرىن
ترجمەلنەن و غير يازىچى لاريمەت «غوغول» بارمسىندە وېرىدىلىرى
معلوماندان اوخوجى لاريمەتھەن يازىچىنى بى نوع تائىيدىلار، و
بىلە ياخشى تائىيدىلار.

اما من بونى ايستىورم دىيەم كە گەنە بونكە بىلە، يەنى بىو
يازى پۇزى لارەن وارلىقى ايلە روس دىلىنى بىلەمەن اوخوجى لاريمەت
ایندى هەلە گەنە يىلدىلر كە بو يازىچىنىڭ آدى نەدر.
منلا، يازىچى لاريمەت يازوابلار «غوغول» و ايلە خىال ايلبۈلر
كە بى سوزى جمیع مسلمانلار او جور اوخويياچاق، نىچە كە
مرحومك ايلە اصلى آدى در.

ديمك، مقالە صاحبلىرىز بىر جەنۇن، غېر مەقولك
جه بونى ياددان چخاردوبلار كە «غوغولك» بارمسىندە يازدىقلار
رى مقالالنى باشندە گەنە بىر يىلە «خېدارلۇق» ايلبۈلر كە
«اي مسلمان قارداشلار، يۇز ايل بوندان قباق روسييەدە بى شخص
آتادان اولوب و روس مأمورلىنىڭ بارمسىندە بى ايلە «قومىدىيا»
يازوب كە اونى ايندىدە آدام اوخويانىدە ايلە يىلر كە نىچخوانە،
شىبىھى، و بوتۇن قافقاز كەندرلىنە و بالاچە شەھىرىنە حىكىمت
مارفەندىن «روپۇزور» گلىر،

غرض، سوزوم بورادە دگل،

من دىبورم كە مقالە صاحبلىرى بى سوزلىرن قباق گەنە
جماعتە دىيەيدىلر كە «آى مسلمان قارداشلار، بى ادېيك بارمسىندە
من سزە جوخ سوز يازا يىلەرم، اما...

اما بىرچە شى مەنلى ئالىز ايلبۈلر: من يىلمىرم مرحومك
آدىنى نىچە يازىم كە سز اوخوييا يىلەسکىز؟
من يازىرام «غوغول». بلەكە الله راست سالا، بى آدام بى
سوزى ايلە اوخوييا، نىچە كە شاعىڭ آدى در، اما يىلرم كە
بىرگەن بى جور اوخويياچاڭىز، بىرگەن اوزگە سياق اوخويياچاڭىز،
بىرگەن بى باشقا طور اوخويياچاڭىز و آخىردا يەلە معلوم اولاچاڭىز
بى چارە يازىچىنىڭ آدىنى سز مسلمان قارداشلار يۇز قىخ دورت
جور اوخويوبىزىز.

ادىيات

عجب حالك وار آى ملا --- عجب جە روزگارڭا وار !
عجب عصرە زمالك ھم --- عجب شەل شەعارلا وار !
عجب مسلك عجب فەتكەن، --- عجب وردىڭ، عجب ذكرلا
عجب صورت، عجب شەكلك --- عجب دورك، مدارلا وار !
عجب سىما و سەقالك --- عجب رىنك، رخ، آلڭا
عجب خىرقە عجب شالك --- و تمگىن وقارڭا وار !
عجب وعظك عجب پىندىڭ --- عجب قەتكىل، عجب قەندىڭ
عجب خەيلك، عجب فەندىڭ --- عجب جە گېر دارلا وار !
عجب عالم نىمايانك --- عجب جاھل مىيدانك
عجب وحشى و جيوانك --- اوتوز مىليون حمارلا وار !
بىابانى عجب غولك --- جىلونك، غېر مەقولك
عجب مەممۇم مەئۇلوك --- نەھانك، آشكارلا وار !
گوزوگىدە سېيل غەياشك --- وان آمالى يولداشك
قارىشىمىش زەھىلە آشڭا --- عجب لىل التهارلا وار !
عجب قىت، عجب آمال ! --- عجب تامىن استقبال !
عجب تەلىپ وضع حال، --- عجب در، اختبارلا وار !
عجب آى ملا نصرالدين --- بو خلقى ايلەنلى بى دىن.
تمبىدر كە يوق حق يىن --- گورە بى هانى كارلا وار .
دانشىم گاؤ ماھىدىن --- اوزاقسان سەن اللەدى!
دانش مىدىن، صراحىدىن --- او يولىدە اشتەبارلا وار !
دىمە بىر مەدور در --- گۈوش يىردىندە اكىدر :
بو التجمدر، بىر كۆكىدر --- نە نورلا وار، نە تارلا وار
ايدىرسىنى ھە دقت --- نە جوهىلر دوغور ملت.
ايدىرسىنى اوغور لەت. --- نە قىدىرى كور كارلا وار !
ئا انصاف لەت خوان --- بىلە گېتىز بىلە دوران
يالان سوپىلە، دانش بەقان --- نە قىدىرى اقتدارلا وار !
اوzaق گېتىز وېرسن جان، --- او لارسان واصل نىران

آخوند ملا قوام ایله ایشمز یو خندر.

«قوام» سوزینلک اوزگه معنالاری ده وار، اما هامیدان جوخ پتروفسق شهرنده ایشلنن معناده استعمال اولونور.
«جرجراما»

استانبولدان مکتوب

ای ملا، بوراسی اوزاق اولدوغوندانعی، نهندسه بزدن چوچ آر بحث ایدیسن. حالبو که سنک قرمزی ساقلهانلى دوسنگره بوردا آتسادا، ساری یىللى آشنازارلا چوقسر. خصوصاً حریت عالی در. سنک گوزنلا اوردا «اردوباد» ئی، «ایروانی» ئی گورور، شماخی يه آفادشا ساتاشیر. بیس بورایه، بو اسلام مرکزینه گل گور که گوندنه نه «دجال» لار، «مهدی» لى ظهور ایدیر؛ نه «ولقان» لار، «بیان الحق» لر، «حقوق عمومیه» لر چیخیر.

بر گل گور که: ئانین لر، يك غزنه، اقداملار، شورای امقله، سرتی لر، قارا گوزلار... ناصل بى برلرینك آغىزلا ریندان اوپوشورلار، نه نوع وطن و ملت دردینه قالوب اوز شخضلارینى ياددان چیخارمیدىلار.

شکر الله: هر محلده، هر قهقهه خاندە بىن فرقه تشکیل اولونور. یتمىش اىكى بېچق طائىھ ديدىکارى، تمام بوردار: چىرس، گورجى، ارناؤود، بوشناق، لاز، زىيىك، كورد، عرب، سورىدلى، لىزگى، ئاتار، توركان، يىزىدى، چىكانا، و غىرە قولوب لارینك سايىسى يوخ! اون تورك، اون خابيط تمام اون دورلو فىكرده. بورادە، حمد اولسون، «فرقة» و «ملک» دن آرتق طائىھ بازانق ايش گورور.

هله، بىزيم «مشروعه» «جي لارى هېچ يىلمىز سكز». سىز ھى، ایران مشروعەجي لرىنە لەنت اوخور سكز. اما، بىزيم علملى، مەنلىقى شەھەزەك مەشروعەجيلارىنى گۈرسەڭر اونلارا رحمت اوخور سكز.

بىزيم «بیان الحق» ئى، «ولقان» ئى اوخوساڭز اوزوگۇزلا «دین و معيشتنە» توکوهرمىزسى؛ عبدالرئىش ابراهىموفك يازىلارينا «جيچەنەنمەش احمق سوزلر» دىيەسکز. قېھ قاضى سنک حجاب بارە سەنەدە يازدىقـ لارينا «عوام گوزونى بويامق» آدینى ويرمىز سكز. ملا نصرالدينك شاعرىنلک بى وقت دىيەگى سوزلارى بىن اىمدى شەتلەي رەد ايلرىك:

«آمالمىز افكارمىز افنانى وطن در

ڪىن و مرض و حرص بىزه زىنت تىندر،
افعال يوخ آتحاق ايشمىز غىبت زن در،
مېن حىلە قوروب رتبە اکرام آلىرىز بىز
بخل و حسدە عادت ايدوب كام آلىرىز بىز

سنى اوردا تاپار خورتىدان سىرقە مور مارلا وار زمانە دەگىشىلەر بىر گون گۈزون مات سىلەر بىر گون وورار باشك أزىز بىر گون نە عن و اعتبارلا وار آملا بد گلوب فالك دەگىشىر فەرك و آمالك نە تك سن، جمله امثالك و الا، انتىحارلا وار ساتاشىدик خاسله عامە توخوندىك غيرته، نامە حاضر لان قىله، اعدامە عجب گورلا مزاڭلا وار! يېغ اوراقك قىلدانك هلاكىتىن قوتار جانك دىمە: وار ابن نعمانك دىمە جوخ جان ئازلا وار. مىشى سزىم قلى

ھەت

يىلىمەر، هاردا اوخوموشىدىم كە «ھەت الجھال تېترد الجھال»، يەنى اگر بى ملت ھەت ايلەسە داغلارى تېترىدە يىلىمەر. دوغىدان، بو سۇلز ايلە يىلە اىميش كە دىيوبىلر. من بۇيى دونن مارت آئىنڭ ۱۷ ده اوز گۈرۈمنىن گۈرۈم. ساپۇنجىدە دەمير بولك فراڭنە جوخ جماعت يېشىشىدى. خېر آدىم كە نه وار؟ دىدىلەر كە بى قوج مەركاندان گەتكۈرۈپلەر، بى قوج دە بالاخانى دان گەتكۈرۈپلەر. بى آز كېچىمىدى اللەك حیوانـ لارىنى دورتمەلە سالدىلار مىداھان (ھەل بى پاره آخاخـ لاردە تعجب ايلپورلى كە مەسامان ايجىنەدە غازىت اوخۇنور). خالـ صە. دەنى نە باشتكىزى آغىرىدىم: بويۇز شاققىلىنى سەنان بىلى ھېيت داغلارى ايلە شاققىلىرىدە دەيىس اوروس دیوانخانەنە باشماخلى مسلمان گېرۈپ.

«دەمير جى»

قوام

(ملا نصرالدينك لەقىندىن)

بعضى خوركىلار وار يېشىنەدە قواوه گلىر، يەنى بىس آز بىكىر، مەلا، اوزوم سوپى نە قدر كە پېشىمۇپ، سوپوخ اوپور، اما ايلە كە بى قدر قايىلپورـ باشلۇر بىر كېمىگە، ايلە كە بىر كېدى قواوه گلدىـ اوپور دوشاب (بىزىـ). بوجورخوركىلار جوخندر، مەلا، فرىنىـ، ناشتا، حلوـ، قايقلاخـ، سوت آشىـ و غىرەـ.

«قوام» سوزينلک جوخ ايشلنن يېرى پتروفسق شەرىدر، جونك آخر وقلدرە بى نفس آخوند ايرانلى و قافقازلى دعواسى پېشىمك ئەتكىنە دوشوب و بى مىسئلەنى سالوب قازانه قايناتماق ايسىتىور و گۈزلىپور كە مىسئلە تىللەدە پېشوب حاضر اولسون، يەنى قواوه گلسىـون. اونجون بى آخوندلاـدە آدى قالوب «قوام» خالـاصە، قىدىمىز «قوام» كەلمىسىنى معنا ايلەمك در، يو خسـ

صحبت ایندیل؟

عیبراهیم — بیویک عالملردن یاشی کیچیش غرف اوقوما ایله صحبت ایندیم. چوق دوغرو سوزلی آدمدر. ینه دیدی لرکه: بز روسالار ایله داوا اینمک ایستمزدیک، اما اوغلار بیزم اوستوزمه هجوم ایندیل.

لیلک — یاخشی، سند او مدنی سوزلاری اوتدولانی؟

عیبراهیم — له دیمک، غرف اوقوما عالم آدمدر.

لیلک — یاپونلارلۇ مەلتىقى نه جور تایرسن؟

عیبراهیم — یاپونلار چوق خوشومه گللىر، دبىا یوزونده هېچ بولىله ملت اولماز: مەلتىقى جه آورۇپالىلار چاتىشلار. اما، بونكەم يىله اوز قىدىم عادتلىرىنى ھاج بىغاپىشىلار. ھوخى كوجه و سو- فاقالاردا يالىن آياق و يا آغاچ باشماق، اوزون ساج و اوز ملى الېسەلرلە گۈزىلر. او قىمىشلىرىدە بولىلدەرلار. حتى، اوز الفالارى نه قدر چىجن اولا اولا گىنەن دېشىدىمك ایستىمىرى.

لیلک — جوانلارى ایله دە گورۇشۇلماي؟ اوغلاردا قدىم عادت

لریندن راضى مىدرىسى؟

عیبراهیم — جوانلارى ایله نه ایتىم؟ غرف اوقوما يىله اوغلاردان شاكىت ايدوب دىدى كە: بىر پارا جوانلارىز القابازى و بعضى كەنەنە عادتلىرىنى دېشىدىمك ایستىقلار، اما، اشتالە دىدىيكلەي اولماز.

لیلک — تىاتلارى نه جور، چوچى؟

عیبراهیم — تمام تمام تعجب ایندیم: بو ملت تىاترسەدە مېقىب قدر اھىت ويرمىش، بیویک و زىتىلى تىاتلارى وار، هى گىچە آتم ایله دولودر. چوق عقالى ماتدرلى.

لیلک — یاخشى، سن دېرىدەك كەنەنە عادتلىرىنىڭ ال چىمىرىلار، آوروپانك اخلاقىنىن، عادتىنىن هېچ يې شى قبول اينىمىشلار. مەك بو تىاتلار آوروپا اخلاقىنىن، آوروپا عادتىنىن دەگلى؟

عیبراهیم — آوروپا عادتىنىن اوسلادا، یاخشى عادتدر، - ئەن لازمى احتىباچىنىن بىرىدى.

لیلک — واي، نه دىورىنى؟ سن دەگىلە، كىچىن ايللار، مسلمان تىاترى يىسلەين؟ سەن يولداشلارلۇ «دین و مشقت» دەگلى آتى حرام ايدىن؟

عیبراهیم — بىوردا بىنه خجالات ويرمەك نه يرى، سومن، يابونلار دويارلار. او سوزلار قازاندە قالدى.

لیلک — لەك لەك لەك لەك...! یاخشى، يابون آروانلارىنى نه جور گورۇدۇ؟!

عیبراهیم — چوق تىريپلى، چوق عقالى درلىر. بونلاردا قدىم عادتلىرىنى تمام ساخلىپلار: بىر كىشى ایله گورۇشچىكىرى وقت، بىزلىر نمازىدە سجدەيە واران كىيىن، اوغلاردا يەر يائوب سىجىدە ايدىرلار، سوڭرا دوروب دايىشىلار، اما دايىشاندا گۆزلىدە هېچ باقىپلار. چوق تىريپلى درلى.

لیلک — يۇزلارى آچىق مىدرى؟

خورتدان عشق آبادىدە بىنچە غربىيە خورتدان چخوب: هېچ كىيمىلە ايشى يوخىدر، مەن او آلمىرىلە كە مكتىبلە و مدرسه مەزە دوستدر و كومك ايدور. حقىقىت بى خېرى ايشىدۇپ اينانمايدىم و ئىنجىددە ايانماق اوغرلار كە مكىن و مدرسه سونلىرى خورتدان يې، جونكە مكتىبلەرلە بالىقى جېقەن ديو شياطين مكتىبلەرن قاچار، اما درست تحقيق ايندەن سىركە من او زىمىدە چوخ قورخىدىم، چونكە خورت دالىن قورخۇزانلار چوق مەقىب آدمىلدر. دبوم قمار بازدار- خېر، شەرىخوردر- خېر، تېرىاڭى در- خېر، چىرسى در- خېر، بىلگى در- خېر، مەختصىرى، ملا عمۇ، چوخ چوخ بىلۈكىر، حتى عامامەسى دە وار، علمى دە وار، مەرافعىسى دە وار، خلاصە هە زادى وار، يەلە كە آلمىرى تىك تىك گۈرنە دبور «عىزىزلىرىم، نور دىدەلاريم، من سىزەك خېرىزى ايشىورم، مبادا مەكتىبە و مدرسيي سەت دوشىكىز، الله ايلەم خورتدان طەممە اولارسەكىز. اضافا ملا عمۇ يەلە مەقىب قورخۇزانلار دەن سىركە سەندە قورخارس و پاپاڭى مدرسيي مكتىبلە آتسەل گىدۇپ گۇۋەرمىزىن. بو احوالى يازمىز يىچارە مدرسه و مكتب دوستلارى خورتدان دەن احتىباچىلو اولونلار و خورتدانلارى تائىسونلار.

لیلک و عیبراهیم قوشى

لیلک — اى قۇنشۇ، سەن كىچىن ايللار اورۇغۇدە گورۇدوم، سەنلەن اصل آذك عبدالارشىد ابراھىموف دەگلى؟

عیبراهیم قوشى — بلى، بلى!

لیلک — خېر اولا، سەن هارا، يابونىنا هارا، نەعجمب گلەمشىن؟

عیبراهیم قوشى — سەن كىيى آلتى آتى بىر يىرده، آلتى آتى دېگەر يىرده ياتان دەگام كە؟

لیلک — آخر، يۇمورتاماق، بالا چىخارماق، اوغلارى سەلمەك،

بىر ايش ميدانە گۇرمۇك اىچۇن بىر آز بىر يىرده قالماق لازىمدر.

عیبراهیم — ئەم، ميدانە بىر ايش چىخارماق دەي بىر يىرده ياتماڭىڭ نە لەتى وار؟ گۈرك، يىردىن يەر سېچىرايانس، تازە تازە مىلڪتەن، تازە ايشلەر گورۇمىن!

لیلک — تازە ايشلەرلىرى يالىكىز گۈزۈڭلە يوق، گۈرك اللەلەدە

گورۇمىن! اوز يۇواڭى، اوز يېلىرىكى دە گۈرك تازەلەنلىرىدىن!

عیبراهیم — قافاقاقا...! هېچ آتا بابا ايشلەنى، كەنەنە مەقسۇ عادتلىرى دېشىدىمك اوپورمى؟ بىزىم قازان ئەپنەنە اوپايدىك سەنلىقىدان «تەكىر» ايتىشىلاردى، شەر اىت كە «مجبوس» مەلکتەنلىدەن!

لیلک — دى، گۇرۇم: بو يابونىبالىلار خوشك گللىرىم؟ سەنە حىرىت ايدىرلەرمى؟

عیبراهیم — بە، نه جور حىرىت! يىچارەلر ايمىدىيە قدر

عیبراهیم قوشى گورۇمىشلار.

لیلک — بورادا كىيمىلە باچىجانينا قوندوڭ و كىيمىل اىلە

تیمعیش ایکی میان دگل، او توڑ بر میان آلنی شاهی در، وایکمجنی هان پوللار ۱۳۲۶ تاریخ ده مجرم آینده جماعتک صلاحیدی ایله تاپشیرلوب حاجی حسن رضا او غلطه و او وده جماعتک الى ایند لازم اولان بره صرف ایدوب.

- ◆ گنجده «غیت قارقائی» نه: شعر لرگز هله کالدر.
- ◆ آستاراده «میرزا کفنسیزه»: مکتوپکر جوخ معنالی و اهمیتلیدر،
- اما پیچ حرف که ایران ایشلینه قاریشماده بزه هله‌لک اختبار ویریلمی.

عیبراهیم - تمام آوروپالیار و داغستان مسلمانلارى كېبى
آچىقدىر لەر.
لېلک - ياشنى، او حالدە، سىن اونلارا نە جۇر « عقللىي »
دىيىسىن كە يوز آچماقى حرام يىلمازىلور.
عیبراهیم - باڭىشلا، من دخى وقت بوخىدر، بونى قىھە قاضى..
سەندىن خېر آل. هلە خىدا حافظت، قىمتاولسى كىنائى دە گۇروشوروك.
«لېلک»

اعلان

گنجده شاه عباس مسجدینک حجره‌لرنده فازه آجیلان معالجه
خانده ناخوشنار قبول اولونور صبح اذاندن شام اذانه تک.
خواهش ایدنل بیورسو نلار.

فالجه خانه‌نک مدیری مشهور پروفیسور لار شیخ محمود
فارس و حاجی ملا حسین گنجی‌لی.

٦٧

ظلم، زوربا زورلوق و مردم آزارلوق ياخشى ايش دگل، بو
ني گرگ هامي ييلسون، علىالخصوص ايروانلاري.
بيز بوني ايشيشيشك كه ايروان سلمانانلاري هر بر يerde و
هر اتفاق ده قوشني لارينه ظلم ايديورلار، اما گنه ايانانا يليميرديك.
ايرواندان ايندی بزمه ايله بر خبر يازيرلار كه دوغردان
آدامك آز قالر باغي، حاتادرسون.

آ کیشی، بو یکه لک دده ظلم؟ بو درجه ده حقوق پوزماق؟
 مثلا، پاسخا بایر امنه ایرمنی لر و روسلار کوچه یه جخان
 کیمی گوروپلر که کوچلر دولی در فایتون ایله، و کینلی مسلمان
 لار فایتونلاره مینوب بایرام ساخلیورلار، اورسلارده و ایرمنی لرد
 کور پیشمان قایدوب گیدوبلر ایولرینه، چونکه گوروپلر که مسلمان
 لار اونلارلک بایر امنی ضبط ایلیوبلر، یعنی اونلارلک حقوقنی پو-
 زیلار. واقعاً، چون نا انصافلوقدر، چونکه هیچ بر ڪن گرک
 مین ایل لک قوشینک حقوقنی بو درجه ده پوزوب اونی اینجیمه گه
 اض اراما.

Séminaire de géologie

پوچھتے قوٹی سی

◆ نخوده «قارادسقی شاگرده»: دونن یازیلار مطلبه بو گون

بازاره آن وورمافت لدنی یوحدر.

- ◆ ساده ترین مقدمه «هر دار». بو تصحیحی سرهنگ یا زیرسرمه ساختیون.
- ◆ سکزمجی نمره مزد «والسلام» اهضاییله یازد یعنیز مقاله باره

صاحب مہمانخانہ عیسیٰ ڪر بلاي جھفران غلام گنجعلی

Тифлисъ, Несковская ул. д. № 93,
противъ новой лечебницы д-ра Григорья-
ча. номера «ДА ГЕСТАНЪ».

[View Details](#)

اداره مزدہ ساتیلان کتابلار:

قىمتلىرى	يۇچىنا خرىجىلەدە	يازانلار	كتابلارنىڭ آدلارى
درس كتابلارى:			
وطن دىلي اولمىجي ايل	چىرنىايپوستى	ايجون درس كتابى	
علم م. محمود بىت	اوپ	تورك الفاسى	
برنجى كتاب اولمىجي ايل	گىنجه معلمى مىزرا	ايجون درس كتابى	
عباس ملا زاده	ايجون درس كتابى	اوشاق باعچىسى برنجى	
ايل ايجون درس كتابى رشيدبىك افندىزاده	»	صېرىتالاڭىزلىك ايمىجى	
ميرزا عباس ملازاده	مشق مجمو	ايل اىيەن درس كتابى	
آخوند ارس زاده	ترىجىن الفرايس	رستم و سەراب (گۈزىل)	قرائىت كتابلارى:
عباس آقا غايىوف	شىكللى	شىكللى	
آخوندابوتاراب مىحوم، ع.	بىز، هانى عامل لازم	آخوندابوتاراب مىحوم، ع.	
حسين زاده، فايق نعمان		آخوندابوتاراب مىحوم، ع.	
زاده و ملانصرالدين،		آخوندابوتاراب مىحوم، ع.	
اوستا زينال (شىكللى)	اوستا زينال (شىكللى)	اوستا زينال (شىكللى)	
قربانلىي بىك (شىكللى)	»	قربانلىي بىك (شىكللى)	
ايراندە حریت (شىكللى)	»	ايراندە حریت (شىكللى)	
ملت دوستلارى	حقورىدىيوف	حقورىدىيوف	
ميرزا ملکوم خان	شىيخ وزىزىر (فارسجه)	شىيخ وزىزىر (فارسجه)	
مبعد ترقى (فارسجه)	»	مبعد ترقى (فارسجه)	
آخوندى يوسف طالب زاده	آخوندى يوسف طالب زاده	آخوندى يوسف طالب زاده	حقىقت اسلام
اسلام تارىخي (برنجى حصه)	»	»	
اسلام مەلکەنلەتكەنلىك خرىپەسى	»	»	
معلم الشرىعە (برنجى حصه)	»	»	
معلم الشرىعە (مجى حصه)	»	»	
ميرزا عبدالله طالبزاده	ابىك اوشاق	ابىك اوشاق	
قانلى مصادمه	»	»	
آثاراحمدبىك جوانشىر	»	آثاراحمدبىك جوانشىر	
(مالى شعر مجموعىسى)	»	(مالى شعر مجموعىسى)	

شاغىرى دفترلىرى: ادارەدە يوز دانىسى ۲ مىنات ۴۰ قىك.

«فالونى» واسطىمىسى ايله اىستېنلەر ھـ سنارشە ۱۷ قىك آرتق.

بوجىت خرىجى ويرەجىلىرى.

تازە آچىلان معالىجە خانە

„Тифлисская частная лечебница“

ВОКЗАЛЬНАЯ 8, д. Энфиаджини.
Телефонъ 69..ى. غ. فيودوروف. - ايجىرى و اوشاق آزارلىنىك
چەھارئىنە و بازاردان سوائى، ساعت ۱۱ دن ۱۲ نىڭ
و. د. غامباشىدزە. - ايجىرى و اوشاق آزارى، هەر
دن ۱ نىڭب. آ. پىريوف. - بوغاز، يورون و قولاخ حىكىمى.
1 نىڭغ. م. مافاروف. - ايجىرى و اوشاق آزارلارنىك حىكىمى.
آ. ن. دىياسامىيدزە. - گۈن ۱۱ يارىمدان سوائى، ۱۲ دنن. م. مىلەقىف. - جراحلىق و عورت آزارلارى، هەر گۈن
ای. غ. غومارتىلى. - گۈن ۲ دن ۳ نىڭو. س. مىرسخىلوف. - گۈز آزارى. هەر گۈن بازاردان
آخىمالارآ. غ. مىرزۆيف. - ايجىرى و اوشاخ آزارى، هەر گۈن
بازارдан سوائى ۵ دن ۶ نىڭن. غ. چىچىنادزى. - ايجىرى و اوشاخ آزارى، هەر گۈن
معالىجە خانەدە هەر بىر آزار علم يولى ايلە تەحقىقاولۇنور، ھا يىلە جىېچك دوگولور و امىزلىقى عورتلىرىدە
باھىلىر مىصلحتەنلىرىدەن ۵۰ قىك آلبىرى.

اعلان

(۱) حساب مسئلىسى (Задачникъ). بو كتاب مكتىبلەدە و
اپولىدە حساب تىلىمىي ايجون تېرىپ اولۇب ۷۶۱ حساب مسئلىسىنى،
۲۳۷ تىلىمەت رقىبىي و روسييەدە استعمال اولنان اولچولرى و
اولچىلارە دايىر تىلىملىرى حاوىدەر. قىمىتى ۳۵ قىكىر.(۲) گۈنداھىل درسلىرى يازماق ايجون يۈمىھى دەقىرى (Дневникъ)
شاكىرىلارە گۈنداھىل، هەنھەلک، آيلق و ايلك نۇمرەلەر
قويماق و درسلىرى يازماق ايجون جدوللارى و بعض دىسگەر
معلوماتى حاوىدەر. قىمىتى ۳۰ قىكىربو كتابلىرى آساق ايستەن معاشرە و كتابچىلىرى بۇنىڭ
قاواوت قويۇلماقدەر، اون عددىن اكىسىگەن بوجىتا مارقالارى قبول
اولۇنور، خواش ايدىنلەر نالۇز اىسلە گۈندىلور.

آدىرىس: گىنچىدە حىيد بىك يوسف بىگوفە

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЬ

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлисъ.
Давидовская ул. д. № 24.

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САИРИЧЕСКИЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦВНА на ГОДЪ:
Съ доставкою 5 руб.
За границу 6 руб.
ЦВНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ:
За мѣсто занимаемое строкой
петиты впереди текста 10 коп.
позади 7 коп.

Правительственное
заказное
издание
Государственного
Комитета по
деламъ иностранныхъ
дипломатическихъ
отношений.

فابریقه علامتی

- (1) غالاوینسقى كوجىدە، مېرىمانوقات ایوندە، سردار عمارتى نك قىباڭىدە.
- (2) واقرال كوجىنە، اینقىچىانىڭ ایوندە.
- (3) آولاپاردە، قاخچىنسقى كوجىدە، حسن جالالوقات ایوندە.

ساختمانىندن احتياط ايدون.

پتربورغىدە «مېھانىچىقى» شركىتى

چوخ اعلا

آياخ قابلارى

راتقاووى، تىكىلەش و وىنتلى، هەۋاسوندە. ھە بى بۇ يولك

ماغازىدە ساتىلىدە.

ФАРЧНОЕ КЛЕЙМО

СПЕЦЕРБУРГ

بىلە نىشان وار.

اصل مال لارڭ اوستىندە

روس -- آميريقا رىزىن مانوفاكتوراسىنىڭ شركىتى

فيرماسى «ترەوغولنېق»

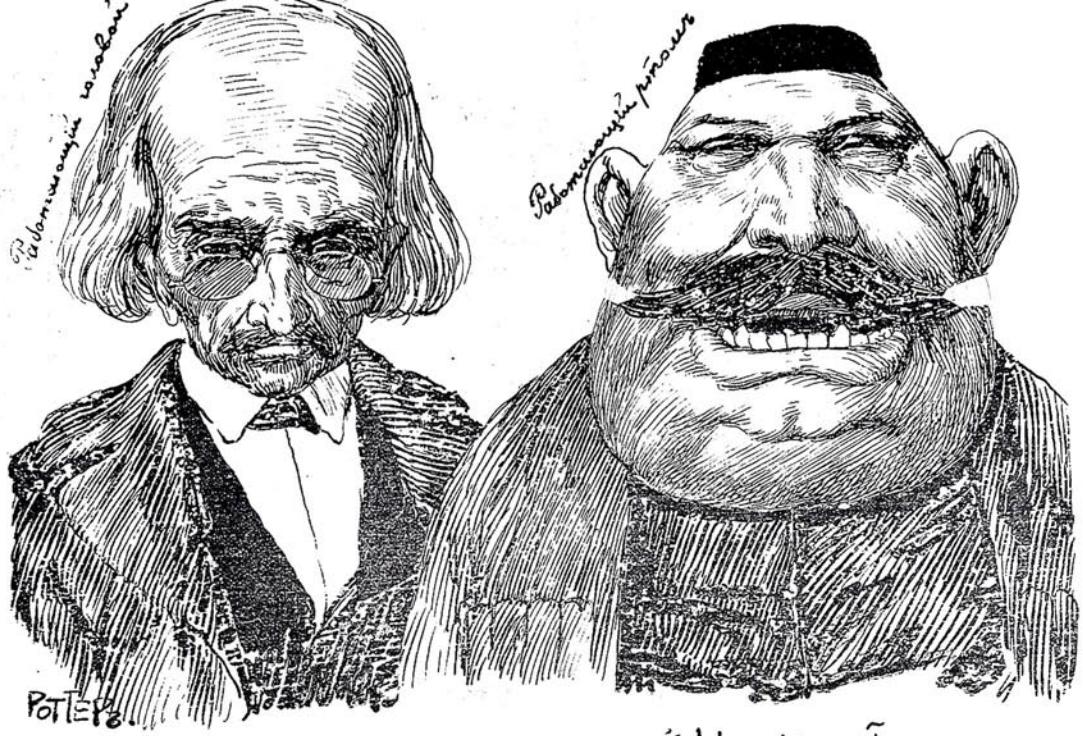
(أوج گوشلەي)

ТРЕУГОЛЬНИКЪ

ھمان درى اسقلادى و يەضى زاغرا و روس آميريقا رىزىن قالوش لارى
يرده نېجىنچى مال لار مانوفاكتوراسىنىڭ

پتربورغلۇك «مېھانىچىقى» شركىتىنىڭ

آياق قابلارىندن اوترى «قىزىما» و «آپىتۇرا»

Poffe Po.

باشی ایله ایشلیین .

آزی ایله ایشلیین

بدنک هانی عضوی چوخ ایشلده - بوریده و قوت تا پار (حکیم نصیحتی)

14

Poffe Po.

- پچ پچ پچ بوده کامشو طه . نیک گپن پاتشا هلا رک عاغلی چوخ ایدی ؟ آگر بیلیده که شرد طه
یافشی زاد دی - چو خداون ویر مشدید ...

...и что шила, это не тоже, о чем говорила.

سەخالا ئەنلەپ بىن سەھىن ئەھىزىپ، يېلدىگۈن ادغىلات دىگل، ادلىدۇرما زە، بىز ئەم

...у тебя красивый и молодой тепника ...

ئەزم خالان سەقا توربان ئىشى برادىخانا دىرىمىش كەدەنك كىيى كۈزىل
پياراشىخلى ھىچ بىكىند دە يۈرۈپ دى .